

سرب يا د ليډ د مسموميت مخنيوی

سرب يا ليډ چيري موندل کيږي؟

- رنگونه: سرب يا ليډ کېدای شي په هغه رنگ کې وموندل شي چې د 1978 څخه وړاندې جوړ شوي وي. دا رنگ ستاسو کېدای شي ستاسي په کور کې پر هره رنگ شوي سطحه وموندل شي، لکه دروازي، کړکۍ او بړنډي.
- کرز: په کور کې سرب يا ليډ د هغه رنگ شويو سطحو له کرز او غبار څخه راپيدا کېږي چې هغه رنگ پوستکي اچوي. د کور رنگولو يا بيا رغولو پرمهال د زرو رنگونو پوستکي او جلا کول هم کولای شي د غبار او کرز ستونزې رامینځته کړي.
- خاوره: زاړه رنگونه چې ستاسو له کور څخه بهر پر ځمکه لوبږي هم کېدای شي په خاوره کې سرب پريږدي.
- سرب يا ليډ د سیرامیک لوبنو، کرسټل، له متحده ایالاتو څخه بهر جوړې شوي خوراكي لوبنو، د اوبو په پايپونو، کچ او نلانو او د بنکلا او بنایست په ځینو لوبنو او کورنۍ درملو کې هم وموندل شي.
- ځینې دندې او د شوق کارونه هم کولای شي ماشومان او لویان مسموم کړي. مثلاً انځورگران، د کور ترمیمونکي، نل جوړونکي، مستریان، پر پله کارکونکي، د گانو، سیرامیک/لوبني يا داغ شوي شیشي جوړونکي او په سرپوښي ځای کې ریکي ساحو ته تلونکي کسان.

ایا ستاسو ماشوم د سرب يا ليډ د مسمومېدو د خطر سره مخ دی؟

که تاسو د دې پوښتنو څخه هرې یوې ته د هو ځواب ورکړئ، کېدای شي تاسو وغواړئ چې خپل ماشوم معاینه کړئ، آن که ستاسو ماشوم لوی هم وي.

- ایا ستاسو ماشوم د 1960 څخه مخکې جوړه شوې ودانۍ کې ژوند کوي یا ډیری وختونه همداسي یوې ودانۍ ته ورځي؟
- ایا ستاسو ماشوم د 1978 څخه مخکې جوړه شوې داسي ودانۍ کې ژوند کوي یا ډیری وختونه هلته ورځي چې په دې وروستیو کې ترمیم یا رغول شوي ده؟
- ایا ستاسو ماشوم په داسي یوې ودانۍ کې ژوند کوي یا ډیری وختونه هلته ورځي چې د رنگ پوستکي یا ټوټې ترې رالوبږي؟
- ایا ستاسو ماشوم د یو داسي بالغ شخص سره ژوند کوي یا ډیری وختونه د یو داسي بالغ شخص سره ويني چې د هغه دنده یا کار د مسمومیت ښکار کېدای شي؟
- آیا ستاسو کورنۍ د متحده ایالاتو څخه بهر جوړ شوي لوبني کې خوراک او څښاک کوي؟
- یا ستاسو په کورنۍ کې کورني درمل کارېږي؟

یو ماشوم څنگه په سرب يا ليډ مسموم کيږي؟

- د سرب يا ليډ مسمومیت معمولاً هغه وخت پېښيږي چې کله ماشومان هغه دورې تنفس کړي (یا بي تېري کړي) چې هغه سرب يا ليډ ولري. ماشومان ممکن د سرب يا ليډ لرونکي رنگ یا خاورې یا ټوټې هم تېري کړي.

سرب يا ليډ په بدن کې څه کوي؟

- په بدن کې د سرب يا ليډ مقدار خوندي نه دی. زیان لرونکی سرب يا ليډ کېدای شي د تل لپاره په بدن کې پاتې شي! سرب يا ليډ کولای شي دماغ ته زیان ورسوي. دا کولای شي د بدني ودې ستونزې، په اورېدو کې مشکلات او د زده کړې په برخه کې ستونزې رامینځته کړي.
- په ډیرو ماشومانو کې د سرب يا ليډ د مسمومیت نښې نه ښکاره کېږي. د سرب يا ليډ مسمومیت د لوړې کچې ځینې نښې د ماشومتوب د نورو ناروغیو په څېر وي، لکه عمومي زکام یا د غاښونو راتلل.

DPH CT (د کونینیکټ د عامې روغتیا ریاست)

سرب مسمومېدلو مخنیوي پروگرام

معلوماتي پاڼه

سرپ یا لیډ په بدن کې څه کوي؟ (ادامه)

- که یوه میندواره بنځه د سرپ یا لیډ ساحې په شاوخوا کې وي، هغه او د هغې زیږیدونکی ماشوم ممکن په سرپ یا لیډ باندې مسموم شي. سرپ یا لیډ کولای شي مور او ماشوم ته دوامداره زیان ورسوي.

څنگه کولای شئ دا خطر را کم کړئ؟

په خوندي ډول د سرپ یا لیډ ټول خطرونه وپېژنئ، سم یې کړئ او دا اداره کړئ.

هغه گامونه چې تاسو یې په مرسته د ماشومانو د مسموم کیدو مخه نیسئ:

- ماشومان او میندواره میرمنې د ټولو خطرونو څخه لیرې وساتئ.
- په لاندې توکر د کرکې دېوالونه او بېخونه او سطحي د سرپ یا لیډ له غبار څخه پاکي کړئ. وچ جارو یا برقي جارو مه کاروئ، ځکه په دې سره د سرپو دورې او غبار نور هم خپرېږي.
- ځایونه په پوستک لرونکي رنگ سره بند کړئ. له هغه کرکيو څخه استفاده مه کوئ چې پوستکي لرونکي رنگ لري.
- د خپل ماشوم د خوب خونه یا د لوبې ساحه یوې داسې کوټې ته بدله کړئ چې هیڅ رنگ یا پوستکي ونه لري.
- د هغه دروازو په خوله کې د وینځلو وړ فرش هوار کړئ چې څوک ترې وځي او ورته راځي.
- له خلکو څخه غوښتنه وکړئ چې مخکې له دې چې کور ته راشي باید خپل بوتونه بهر وکارې.
- خپل ماشوم (یا کورني حیوان) ته اجازه مه ورکوئ چې په خاورو کې لوبې وکړي.
- د خپل ماشوم لاسونه، د لوبو سامانونه او د ساتیري توکي ډېر و مینځئ او وچ یې کړئ. د خپل ماشوم لاسونه د لوبې کولو، خورلو او ویده کیدو وړاندي و مینځئ او وچ یې کړئ.
- د څښاک، پخلی کولو او ماشوم ته د شیدو جوړولو لپاره د نل له سرو اوبو څخه استفاده وکړئ. مخکې له دې چې اوبه وکاروئ، د 1-2 دقیقو لپاره اوبه خوشي کړئ.
- خپل ماشوم ته د خوړو لپاره صحي خواړه ورکړئ. هغه معده چې خالي وي د ډکې معدې په پرتله ډېر ژر سرپ یا لیډ جذبوي.

هغه گامونه چې لویان کولای شي د دندې یا کار له امله د خپل ځان او خپلو ماشومانو د مسمومېدو د مخنیوي په برخه کې ورسره مرسته وکړي:

- د خپلې دندې/کاري ساحه کې خوراک، څښاک مه کوئ او سگریټ مه څکوئ.
- خپل لاسونه او مخ د خوراک، سگریټ څکولو او څښاک وړاندي پر مینځئ.
- کله چې تاسو د سرپ یا لیډ سره کار کوئ محافظتي جامې (لکه دستکشې، خولی او د بوتانو پوښ) واغونډئ. (د حرفوي خوندیتوب او روغتیا ملي انسټیټیوټ NIOSH) لخوا تصویب شوي ماسکونو څخه استفاده وکړئ.
- ولامبئ، خپل وینځان و مینځئ او د کار ساحې څخه د وتلو مخکې پاکي جامې او بوتان بدل کړئ. ستاسو پر جامو باندې د دورو پرېښودل ستاسو کور او موټر ککړوي.
- خپلې کاري جامې او بوتان په بند شویو پلاستيکي کڅوړو کې واچوئ.
- د کار جامې د کورنۍ د نورو کالیو څخه جلا و مینځئ.

ایا ستاسو ماشوم باید د سرپ یا لیډ د مسمومېدو لپاره معاینه شي؟

- هو، ټول ماشومان، چې شاوخوا یو او دوه کلن وي، باید د سرپ یا لیډ د مسمومیت لپاره معاینه شي... دا قانون دی!
- د وینې معاینات به دا وینې چې د معایناتو پرمهال ستاسو د ماشوم په وینه کې څومره سرپ یا لیډ شته. که چیرې یې کچه لوړه وي، ستاسو ماشوم باید نور معاینات هم ترسره کړي.
- که ستاسو ماشوم نور وختونه د خطر سره مخ شوی وي، نو خپل ماشوم په دې وختونو کې هم معاینه کړئ.

Connecticut د مسمومیت د مخنیوي پروگرام

(860) 509-7299

www.ct.gov/dph/lead